

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

RWR.611.1.2018.ET

Wrocław, 26 lipca 2019 r.

DECYZJA NR RWR 4/2019

I. Na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 369) w związku z art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się za niedozwolone postanowienia umowne, w rozumieniu art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r., poz. 1360, tekst jedn.), postanowienia wzorców umów, stosowane przez CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (poprzednio pod nazwą CMSF Sp. z o.o.):

A. zamieszczone we wzorcu pod nazwą „UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH”, o treści:

1. „Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy.” (postanowienie § 2 ust. 3 Umowy),
2. „Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Świadczeniodawca nadal zobowiązany będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Abonamencie medycznym a Świadczeniobiorca zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości 1/12 ceny pakietu... PLN na wskazany przez świadczeniodawcę numer rachunku bankowego.” (postanowienie § 4 ust. 2 Umowy),
3. „Pacjent nie może wypowiedzieć umowy bez ważnej przyczyny”. (postanowienie § 4 ust. 3 Umowy),
4. „W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust 1 powyżej przed upływem okresu wskazanego w umowie CMSF przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 dni od dnia rozwiązania umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez CMSF czynnościom składającym się na świadczenie. 5. W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust. 1 CMSF przysługuje roszczenie o zapłatę kary umownej w wysokości 1800 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, w wysokości 1500 zł w II roku. W wysokości 1300 zł w III roku, w wysokości 800 zł w IV roku trwania umowy.” (postanowienie § 4 ust. 4 Umowy),

B. zamieszczone we wzorcu pod nazwą „OGÓLNE WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG ZDROWOTNYCH (OWU)”, o treści:

. „3. Spółka zastrzega sobie prawo do zmiany Placówek Współpracujących w trakcie obowiązywania Umowy z poniżej przedstawionych powodów: a) rozwiązanie umowy z Placówką Współpracującą (...). 4. Aktualny wykaz Placówek Współpracujących dostępny jest na stronie internetowej www.cmsf.pl oraz pod numerem telefonu 792742267.” (postanowienie § 3 ust. 3 i ust. 4 OWU),

i zakazuje się ich wykorzystywania.

II. Na podstawie art. 23b ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada się na CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, środek usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych, określonych w punkcie I sentencji decyzji, w postaci obowiązku skierowania listem poleconym - w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy podpisali umowy sporządzone w oparciu o ww. wzorce, pisemnej informacji o następującej treści:

„CMSE Sp. z o.o. (poprzednio CMSF Sp. z o.o.) uprzejmie informuje, iż Prezes UOKiK decyzją nr RWR4/2019 z dnia 26 lipca 2019 r. stwierdził, że podpisana przez Panią/Pana z naszą firmą: „UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH”, a także „OGÓLNE WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG ZDROWOTNYCH (OWU)”, zawierają klauzule niedozwolone o treści:

- „Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy.” (postanowienie § 2 ust. 3 Umowy);

- „Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Świadczeniodawca nadal zobowiązany będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Abonamencie medycznym a Świadczeniobiorca zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości 1/12 ceny pakietu... PLN na wskazany przez świadczeniodawcę numer rachunku bankowego.” (postanowienie § 4 ust. 2 Umowy);

- „Pacjent nie może wypowiedzieć umowy bez ważnej przyczyny”. (postanowienie § 4 ust. 3 Umowy);

- „W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust 1 powyżej przed upływem okresu wskazanego w umowie CMSF przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 dni od dnia rozwiązania umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez CMSF czynnościom składającym się na świadczenie. 5. W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust. 1 CMSF przysługuje roszczenie o zapłatę kary umownej w wysokości 1800 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, w wysokości 1500 zł w II roku. W wysokości 1300 zł w III roku, w wysokości 800 zł w IV roku trwania umowy.” (postanowienie § 4 ust. 4 Umowy);

- „3. Spółka zastrzega sobie prawo do zmiany Placówek Współpracujących w trakcie obowiązywania Umowy z poniżej przedstawionych powodów: a) rozwiązanie umowy z Placówką Współpracującą (...). 4. Aktualny wykaz Placówek Współpracujących dostępny

jest na stronie internetowej www.cmsf.pl oraz pod numerem telefonu 792742267.” (postanowienie § 3 ust. 3 i ust. 4 OWU).

W związku z powyższym zacytowane postanowienia nie wiążą Pani/Pana, czyli są bezskuteczne. Bezskuteczność ta powstaje z mocy prawa i nie jest konieczne stwierdzenie jej na drodze sądowej. Klauzulę uznaną za abuzywną należy zatem traktować tak, jakby w ogóle nie była zawarta w umowie.”

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 3a ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy - w związku z uznaniem za niedozwolone postanowień wzorców umów, określonych w punkcie I sentencji decyzji

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

1. nakłada się na CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, karę pieniężną w wysokości 114320 zł (słownie: sto czternaście tysięcy trzysta dwadzieścia złotych) płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.A.1. sentencji decyzji;

2. nakłada się na CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, karę pieniężną w wysokości 114320 zł (słownie: sto czternaście tysięcy trzysta dwadzieścia złotych) płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.A.2. sentencji decyzji;

3. nakłada się na CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, karę pieniężną w wysokości 114320 zł (słownie: sto czternaście tysięcy trzysta dwadzieścia złotych) płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.A.3. sentencji decyzji;

4. nakłada się na CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, karę pieniężną w wysokości 114320 zł (słownie: sto czternaście tysięcy trzysta dwadzieścia złotych) płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.A.4. sentencji decyzji;

5. nakłada się na CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, karę pieniężną w wysokości 114320 zł (słownie: sto czternaście tysięcy trzysta dwadzieścia złotych) płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.B. sentencji decyzji.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1, w związku z art. 80 i 83 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

obciąża się CMSE Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie kosztami postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, zobowiązując tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 109,2 złotych (słownie: sto dziewięć złotych 20/100), w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęły skargi od konsumentów z Warszawy, Wrocławia i Łodzi, wskazujące na nieprawidłowości związane ze sposobem

pozyskiwania klientów przez CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej: CMSE lub Spółka). W związku z tym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu), wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RWR 403-4/18/ET).

W trakcie postępowania zbadano treść wzorców umów, stosowanych przez Spółkę i stwierdzono, że zawierają postanowienia, które mogą być uznane za niedozwolone postanowienia wzorców umów, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm., dalej: k.c.).

Postanowieniem Nr 44/2018 z dnia 30 października 2018 r., Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorców umów za niedozwolone, w związku ze stosowaniem przez CMSE sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie (dawniej: CMSF sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie) niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c., opisanych w sentencji decyzji. O wszczęciu ww. postępowania administracyjnego Prezes Urzędu zawiadomił CMSE pismem z dnia 30 października 2018 r. Postanowieniem Nr 46/2018 z dnia 30 października 2018 r. zaliczył w poczet dowodów część materiałów zgromadzonych w postępowaniu wyjaśniającym o sygnaturze RWR 403-4/18/ET, o czym zawiadomiono Stronę.

Przedsiębiorca, w przesyłanej do Urzędu korespondencji, nie ustosunkował się do stawianych mu zarzutów. Zawniósł o zorganizowanie spotkania w celu omówienia zastrzeżeń Prezesa UOKiK do stosowanego wzorca umowy. Spotkanie nie odbyło się, ponieważ Spółka nie odebrała przesyłanej do niej w tej sprawie korespondencji. W piśmie z dnia 13 marca 2019 r. CMSE podała, że zamierza wprowadzić w życie nowy wzorzec umowy „*aby spełnić większość wytycznych przesłanych przez Państwa, a przez to chronić w większym stopniu interesy konsumentów*”, ale nie podała, które z negowanych postanowień zamierza zmodyfikować lub usunąć.

(dowód karty: nr 74-78, 123-125, 127, 129)

Prezes Urzędu zawiadomił CMSE o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Przedsiębiorca nie skorzystał z tego uprawnienia.

(dowód: karty 187 i 188)

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

1. CMSE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zarejestrowana jest w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonym przez XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy, pod numerem KRS: 0000675389. Rejestracja w KRS nastąpiła w dniu 25 kwietnia 2017 r., pierwotnie pod nazwą Aminosp. z o.o., potem CMSF Sp. z o.o.

2. W dniu 30 października 2018 r. dokonano zmian we wpisie do KRS: w Dziale 1. Rubryka 1. Dane podmiotu - wykreślono: CMSF Sp. z o.o., wpisano: CMSE Sp. z o.o. W rubryce 2. Siedziba i adres podmiotu: wykreślono adres: Warszawa ul. Aleje Jerozolimskie nr domu 125/127 nr lokalu 501, 02-017 Warszawa, wpisano: Warszawa ul. Żelazna nr 59 nr lok. 5.9., 00-848 Warszawa. W rubryce 3. Oddziały, wpisano oddziały w Poznaniu, Szczecinie, Wrocławiu i Łodzi.

(dowód: karta nr 93-94)

3. Zgodnie z wpisem w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą (nr 000000200433), prowadzonym przez Wojewodę Mazowieckiego, Spółka CMSE prowadziła działalność leczniczą jako Centrum Medycyny Św. Franciszka pod adresem al. Jerozolimskie 125/127 l.501 w Warszawie, w okresie od 8 maja 2018 r. do 6 sierpnia 2018

r. Zakres świadczonych przez tę placówkę usług obejmował fizjoterapię i rehabilitację medyczną.

(dowód: karty nr 61-64)

4. Od 1 marca 2018 r. Spółka nie prowadziła działalności pod adresem podanym w KRS jako jej siedziba (al. Jerozolimskie 125/127 lok 501 Warszawa).

(dowód: karta nr 47)

5. Działalność Spółki polega na sprzedaży pakietów medycznych. Pracownicy call center, telefonicznie zapraszają konsumentów na bezpłatne badania diagnostyczne, nie informując o handlowym celu organizowanych spotkań. Podczas spotkań przeprowadzany jest wywiad na temat stanu zdrowia konsumentów i wykonywany jest pomiar pulsoksymetrem. Prowadzone są też wykłady na tematy związane z lecnictwem, dotyczące np. profilaktyki czy medycyny chińskiej. Krytykowana jest opieka medyczna oferowana pacjentom w ramach NFZ. W trakcie omawiania wyników przeprowadzonych badań, konsumenci na podstawie wyników jednego niemiarodajnego badania informowani są o złym stanie zdrowia, a następnie proponuje się im zakup pakietu medycznego. Oferta skierowana jest głównie do osób starszych (powyżej 60 roku życia). Do zawarcia umowy są ponaglani informacjami o szczególnej korzyści cenowej jaką mają osiągnąć kupując pakiet w dniu pokazu. Jednocześnie, uniemożliwia się im zapoznanie z treścią umowy przed jej podpisaniem oraz pomaga w pozyskaniu środków np. podwożąc do banku w celu pozyskania kredytu.

(dowód: karty nr 9, 137-144)

6. W związku z prowadzoną działalnością, polegającą na sprzedaży pakietów medycznych, Spółka zawiera z konsumentami umowy według ustalonych przez nią wzorców umów pod nazwą: „UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH” oraz „OGÓLNE WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG ZDROWOTNYCH (OWU)”. Spółka nie podała od kiedy stosuje ww. wzorce. Z pozyskanych w trakcie postępowania materiałów wynika jednak, że były przez nią stosowane co najmniej od 11 września 2017 r. Do UOKiK w dniu 27 kwietnia 2018 r. wpłynęło zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez CMSF Sp. z o.o., do którego załączono umowę z dnia 11 września 2017 r. zawartą na podstawie ww. wzorca umowy. Ponadto Spółka została zarejestrowana w KRS pod koniec kwietnia 2017 r., więc najwcześniej umowy mogła zawierać od maja 2017 r., jednak w materiale dowodowym brak danych o umowach pochodzących sprzed września 2017 r.

(dowód: karta nr 9-10, 15-19, 172-180)

7. We wzorcu umowy pod nazwą: „UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH” - znajdują się postanowienia:

- „Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy.” (postanowienie § 2 ust. 3 Umowy);

- „Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Świadczeniodawca nadal zobowiązany będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Abonamencie medycznym a Świadczeniobiorca zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości 1/12 ceny pakietu... PLN na wskazany przez świadczeniodawcę numer rachunku bankowego.” (postanowienie § 4 ust. 2 Umowy);

- „Pacjent nie może wypowiedzieć umowy bez ważnej przyczyny”. (postanowienie § 4 ust. 3 Umowy);

- „W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust 1 powyżej przed upływem okresu wskazanego w umowie CMSF przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 dni od dnia rozwiązania umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia umowy wydatków

oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez CMSF czynnościom składającym się na świadczenie. 5. W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust. 1 CMSF przysługuje roszczenie o zapłatę kary umownej w wysokości 1800 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, w wysokości 1500 zł w II roku. W wysokości 1300 zł w III roku, w wysokości 800 zł w IV roku trwania umowy.” (postanowienie § 4 ust. 4 Umowy).

(dowód: karty nr 15-17)

8. We wzorcu umowy pod nazwą: „OGÓLNE WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG ZDROWOTNYCH (OWU)”, znajdują się postanowienia:

- „3. Spółka zastrzega sobie prawo do zmiany Placówek Współpracujących w trakcie obowiązywania Umowy z poniżej przedstawionych powodów: a) rozwiązanie umowy z Placówką Współpracującą (...). 4. Aktualny wykaz Placówek Współpracujących dostępny jest na stronie internetowej www.cmsf.pl oraz pod numerem telefonu 792742267.” (postanowienie § 3 ust. 3 i ust. 4 OWU).

(dowód: karty nr 18-19 i CD-14a)

9. W piśmie z dnia 9 sierpnia 2018 r. CMSE podała, iż w oparciu o przesłane do UOKiK wzorce umów [„UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH” oraz „OGÓLNE WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG ZDROWOTNYCH (OWU)”] zawarto umowy z (tajemnica przedsiębiorstwa) konsumentami.

Ilość umów zawartych z konsumentami w poszczególnych grupach wiekowych przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1.

	Ilość osób, które zawarły umowy z CMSE			
CMSE	50-59 lat	60-69 lat	70-79 lat	80 i więcej lat
Warszawa	*	*	*	*
Wrocław	*	*	*	*
Katowice	*	*	*	*
Szczecin	*	*	*	*
Poznań	*	*	*	*
Łódź	*	*	*	*
Suma	*	*	*	*

- Tajemnica przedsiębiorstwa

Źródło danych w Tabeli: karta nr 56.

10. Wzorzec umowy pod nazwą „UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH” zawiera postanowienie o treści: „Wpłata w wysokości określonej w § 3 ust. 1 powinna zostać dokonana w trakcie zawierania Umowy lub niezwłocznie po jej zawarciu.”

(dowód: karta nr 16)

11. Zakładka na stronie internetowej Spółki: www.cmsf.pl/placowki-wspolpracujace/, nie była dostępna już w dniu 19 lutego 2018 r. CMSE podała, że strona www.cmsf.pl przestała istnieć od 8 czerwca 2018 r.

(dowód: karty nr 66, 67 i 77)

12. W dniach 11 i 12 kwietnia 2019 r. podjęto próbę kontaktu ze Spółką pod wskazywanym przez nią w OWU numerem telefonu. Po wybraniu numeru telefonu: 792742267 włącza się komunikat o treści „Przepraszamy nie ma takiego numeru.”

(dowód: karty nr 19 i 132)

13. Spółka nie złożyła wniosku o wydanie decyzji zobowiązaniowej. W piśmie z dnia 13 lutego 2019 r. CMSE przekazała jedynie informacje o zamiarze zmiany stosowanego wzorca umowy.

(dowód: karty nr 78 i 123-125)

14. Zgodnie z Rachunkiem Zysków i Strat za 2018 r. oraz deklaracją CIT- 8 za 2018 r. przychody Spółki za 2018 r. wynosiły (tajemnica przedsiębiorstwa) złotych.

(dowód: karta nr 162-170)

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Interes publiczny

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy uokik jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publiczny.

Stosownie do art. 1 ust. 1 uokik, „ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa UOKiK jest prowadzona w interesie publicznym”. Prezes UOKiK podejmuje się ochrony interesów konsumentów wyłącznie w interesie publicznym, tzn. wtedy, gdy daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach¹. Warunkiem koniecznym do uruchomienia instrumentów określonych w tej ustawie jest zatem zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców naruszają jej przepisy i jednocześnie stanowią zagrożenie dla interesu publicznego, bądź też naruszają ten interes. Podejmując więc działania określone w przywołanej ustawie, organ ochrony konkurencji występuje w funkcji rzecznika interesu publicznego². Z przywołanej klauzuli generalnej wynika zatem, iż Prezes UOKiK podejmuje działania jedynie wtedy, gdy w następstwie działań naruszających ustawę zagrożony lub naruszony został interes publiczny. Do naruszenia tego interesu dochodzi zatem, gdy skutki określonych działań mają charakter powszechny, dotycząc wszystkich potencjalnych podmiotów na danym rynku, a nie jedynie ściśle określonej ich grupy.³ Odbierane sygnały o niezgodnych z prawem działaniach przedsiębiorców, Prezes Urzędu ocenia pod kątem ich wpływu na ogół konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, którzy byli lub mogli być narażeni na negatywne skutki, niedozwolonych postanowień zamieszczonych w stosowanych przez CMSE wzorcach umów. Spółka, prowadząc działalność na terenie dużych miast (w różnych częściach kraju), wykorzystywała wzorce umów, a zatem ustalone z góry przed zawarciem umowy klauzule umowne, na których treść konsument nie miał wpływu. Stosowane przez nią niedozwolone postanowienia umowne, zawarte w tych wzorcach mogą rażąco naruszyć interesy nieograniczonego kręgu konsumentów - każdego aktualnego i potencjalnego klienta.

W niniejszej sprawie uzasadnione zatem było podjęcie przez Prezesa UOKiK działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik, przez przedsiębiorcę rozumie się m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U.

¹ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2009 r., sygn. akt XVII Ama 26/08.

² Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 lipca 2001r., sygn. akt XVII Ama 108/00.

³ Wyrok Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2017r., sygn. akt: III SK 21/16; Sąd Antymonopolowy w wyroku z dnia 3 kwietnia 2002r., sygn. akt XVII Ama 88/01, wyraźnie wskazał, iż „Celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest ochrona prywatnoprawnego interesu przedsiębiorcy bądź konsumenta”; Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 12 czerwca 2002r., sygn. akt XVII AmA 47/2001.

z 2018 r., poz. 646). Jednocześnie art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców reguluje, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Natomiast stosownie do art. 3 Prawa przedsiębiorców, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

CMSE prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000675389. Nie ulega zatem wątpliwości, że Spółka posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 uokik. Tym samym, CMSE przy wykonywaniu działalności gospodarczej, podlega rygorom określonym w tej ustawie i jej działania mogą być oceniane w aspekcie naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych.

Zakaz stosowania we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych

Zgodnie z art. 23a uokik, zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c. Źródłem polskiej regulacji dotyczącej nieuczciwych postanowień umownych jest Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dziennik Urzędowy L 095, 21/04/1993 P. 0029 - 0034; dalej: dyrektywa 93/13), zgodnie z którą *warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, mogą być uznane za nieuczciwe, jeśli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy, praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta* (art. 3 ust. 1).

Zgodnie zaś z powoływanym w art. 23a ustawy o ochronie (...) przepisem art. 385¹ § 1 k.c., *postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.*

Głównymi zatem przesłankami uznania danego postanowienia umowy za niedozwolone jest stwierdzenie, iż:

- postanowienie to kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy,
- postanowienie nie określa głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia, chyba że zostały sformułowane w sposób niejednoznaczny,
- postanowienie nie zostało z konsumentem uzgodnione indywidualnie.

Dla uznania danego postanowienia umowy jako niedozwolonego, przesłanki sprzeczności z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta muszą zachodzić równocześnie. Z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes (por. wyrok SN z 13 października 2010 r., I CSK 694/09).

Kompetencja do uznania danego postanowienia za abuzywne należy do Prezesa Urzędu na podstawie art. 23b ust. 1 uokik. Zgodnie z tym przepisem, *Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone.* Decyzja ta po uprawomocnieniu, zgodnie z art. 23d uokik, ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

Sprzeczność z dobrymi obyczajami

Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polegające na nienadużywaniu, w stosunku do słabszego uczestnika obrotu, posiadanej przewagi ekonomicznej.

Pomocne przy ocenie abuzywnego charakteru postanowienia wzorca umowy może być dokonanie testu weryfikacji „przyzwoitości” danej klauzuli. Należy w związku z tym zbadać, czy oceniane postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Wymaga to ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli lub przy zastosowaniu istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym. Jeżeli konsument byłby - na podstawie ogólnych przepisów - w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że może ono mieć charakter abuzywny (por. wyrok SN z 19 marca 2007 r., III SK 21/06).

Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...), czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (vide: K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002 r., str. 804). W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. W takich stosunkach szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku⁴.

Rażące naruszenie interesów konsumenta

Daną klauzulę będzie można uznać za abuzywną, kiedy umowne ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta rażąco narusza jego interesy. Generalnie można przyjąć, iż chodzi tu o sytuacje, w których w sposób rażąco naruszona została równowaga interesów stron umowy i to przez to, iż jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, układając ogólne warunki lub wzorce umowne. Pojęcie „interesów” konsumenta należy interpretować szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak niedogodności organizacyjne, stratę czasu, dezorganizację, wprowadzenie w błąd, nierzetelne traktowanie, czy naruszenie prywatności konsumenta⁵.

Interpretacji, kiedy mamy do czynienia z rażącym naruszeniem interesów konsumenta, a kiedy tylko ze zwykłym, nie można sprowadzać do kategorii czysto ekonomicznej, gdyż nie chodzi tu o kryteria rachunkowe, a więc porównanie pieniężnej wartości świadczeń. Określenie „rażąco” należy odnieść do znacznego odbiegania przyjętego uregulowania od

⁴ Wyrok SN z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. akt I CK 832/04.

⁵ Wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03.

zasad uczciwego (słusznego) wyważenia praw i obowiązków. Za tego typu zasady konstruuje modelowe (optymalne) ukształtowanie praw i obowiązków umownych stron traktowane są przepisy ustawowe o charakterze dyspozytywnym. Stąd też nie jest możliwe ustalenie pewnych ogólnych kryteriów, których spełnienie w każdej sytuacji automatycznie prowadzić będzie do uznania, że interesy danego konsumenta zostały rażąco naruszone. Oznacza to, że ocena, czy postanowienia zawartej umowy rażąco naruszają interesy konsumenta, powinna być dokonywana *in concreto*, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danego przypadku. W tym zakresie zasadne jest ponadto sięgnięcie do dyrektywy 93/13 EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r., która stanowi, że daną klauzulę należy uznawać za niedozwoloną, gdy naruszając zasadę wzajemnego zaufania, powoduje znaczącą (istotną) i niesprawiedliwą dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (art. 3 ust. 1). W związku z tym pojęcie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” można utożsamiać z istotną i niesprawiedliwą dysproporcją praw i obowiązków na jego niekorzyść. Ponadto, przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy grożących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą (np. renomą firmy), bądź to z konsumentami (np. seniorzy, dzieci). Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres grożących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności ⁶.

W dotychczasowym orzecznictwie, dotyczącym uznawania postanowień umowy za niedozwolone kluczowym orzeczeniem, powoływanym w uzasadnieniach wielu późniejszych wyroków, jest wyrok Sądu Najwyższego (dalej: SN) z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, w którym dokonano wykładni art. 385¹ k.c. Wskazano w nim, iż rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza **nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym**, natomiast działanie wbrew dobremu obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w **tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku**. Obie, wskazane w tym przepisie, formuły prawne służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta. W ujęciu proponowanym przez SN, wyznacznikiem dobrych obyczajów jest interes konsumenta w stosunku umownym z przedsiębiorcą. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są postanowienia umowne godzące w równowagę kontraktową stron, nierówno rozkładające prawa i obowiązki stron, przy czym ta nierówność ma dotyczyć praw i obowiązków teoretycznie słabszej strony, czyli konsumenta.

Podsumowując, obie wskazane art. 385¹ k.c. formuły prawne (tj. dobre obyczaje oraz rażące naruszenie interesów konsumentów) służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym, przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta.

Postanowienia określające główne świadczenia stron

Przez pojęcie „głównych świadczeń stron” należy zasadniczo rozumieć elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy, które przyjmowane są przez strony na zasadzie wyraźnego, a nie domniemanego konsensusu, co wskazuje na indywidualne uzgodnienie treści tych postanowień. Nie ulega wątpliwości, że w praktyce są to postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Za postanowienia określające świadczenia główne stron nie są natomiast uznawane

⁶ Wyrok SA w Warszawie z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VI ACa 1733/13; wyrok SOKiK z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt XVII AmC 2615/14.

postanowienia dotyczące świadczeń ubocznych, np. odsetki za opóźnienie, lub klauzule, które wywierają wpływ na wysokość świadczenia głównego, np. klauzule waloryzacyjne (por. wyrok SOKiK z 1 marca 2007 r., XVII AmC 12/06, LEX nr 311031).

Jak podkreśla się w orzecznictwie SN, pojęcie głównych świadczeń stron należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Ustawodawca posłużył się bowiem terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron”, a nie zwrotem „dotyczące” takiego świadczenia, który ma szerszy zakres (por. wyrok SN z 8 czerwca 2004 r., I CK 635/03, LEX nr 846537). Z drugiej jednak strony należy odnotować pogląd, iż dla określenia pojęcia głównego świadczenia stron nie ma przesądzającego znaczenia to, czy dane świadczenie należy do *essentialia negotii*. Z tej przyczyny zasięg tego pojęcia musi być zawsze ustalany *ad casum* z uwzględnieniem wszystkich postanowień oraz charakteru i celu zawieranej umowy (wyrok SN z 8 listopada 2012 r., I CSK 49/12).

W niniejszej sprawie głównym świadczeniem po stronie Spółki jest zorganizowanie dostępu do usług, o których mowa w oferowanych przez nią pakietach medycznych, a po stronie konsumenta zapłata wynagrodzenia za zakupiony pakiet. Natomiast kwestionowane postanowienia wzorców dotyczą kwestii związanych z wypowiedzeniem umowy: określają termin w jakim powinno nastąpić oraz konsekwencje braku jego dochowania; informują także, kiedy umowa może być rozwiązana przed terminem na jaki ją zawarto oraz określają wysokość kar, do jakich zapłaty są zobligowani konsumenci. Przyznają też Spółce prawo do zmiany Partnerów Medycznych uznając, że taka zmiana nie może być powodem rezygnacji z świadczonych przez CMSE usług. Kwestionowane postanowienia nie dotyczą zatem głównych świadczeń stron.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia

Przepis art. 385¹ § 3 k.c. nakazuje uznać za nieuzgodnione indywidualnie „*te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta*”. Dokonanie oceny, czy postanowienie było indywidualnie negocjowane wymaga zatem zbadania okoliczności związanych z procesem kontraktowania. Jeśli przy zawieraniu umowy postanowienia nie były między stronami negocjowane, zostały przez przedsiębiorcę ustalone jednostronnie i konsument nie miał rzeczywistego wpływu na ich treść, to należy uznać, że nie były indywidualnie uzgodnione. Taka sytuacja ma miejsce, gdy przedsiębiorca w obrocie z konsumentami posługuje się odgórnie ustalonymi wzorcami umowy (wtedy postanowienie jest zawarte we wzorcu umowy).

W przypadku postępowania w sprawie uznania postanowienia za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes Urzędu nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Spółką a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był, zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że Spółka wprowadziła oceniany wzorzec do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia umowy z jego wykorzystaniem.

Mając na uwadze, iż Spółka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w stosunkach z konsumentami, posługuje się wskazanymi powyżej wzorcami umów, Prezes Urzędu uznał, że zakwestionowane postanowienia stosowane przez CMSE są postanowieniami wzorców umów, które nie są indywidualnie negocjowane z konsumentami.

Klauzule szare

Katalog przykładowych klauzul abuzywnych, określony w art. 385³ k.c., zawiera najbardziej typowe i znane z praktyki obrotu postanowienia naruszające równowagę kontraktową stron. Samo jednak zamieszczenie klauzuli wśród postanowień wymienionych w omawianym katalogu nie powinno przesądzać automatycznie o jej niedozwolonym charakterze. Nie jest bowiem wykluczone, iż konkretna klauzula, mimo iż objęta listą, nie ma niedozwolonego charakteru. W konkretnym przypadku może się okazać, iż nie prowadzi ona do rażącego naruszenia interesów konsumentów. Dlatego też katalog klauzul zawarty w art. 385³ k.c. należy traktować jako listę tzw. klauzul szarych.

Jak wynika z orzecznictwa SN, postanowienie umowne, które zostało umieszczone w przykładowym katalogu nieuczciwych postanowień umownych nie jest *per se* nieuczciwym postanowieniem umownym. Treść tego katalogu nie przesądza statusu danego postanowienia jako niedozwolonego postanowienia umownego (postanowienia wzorca umowy). Wykaz ten należy kwalifikować jako swoistą wskazówkę co do rodzaju postanowień, które mogą budzić zastrzeżenia z punktu widzenia ich zgodności z interesami i uprawnieniami konsumentów⁷.

Ocena postanowień stosowanych przez przedsiębiorcę w umowie pod nazwą „UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG ZDROWOTNYCH”

Ad punktu I.A.1. sentencji.

Postanowienie o treści: *„Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy.”* (postanowienie § 2 ust.3 Umowy).

Należy wskazać, że Spółka oferuje możliwość zawarcia Umowy na czas oznaczony, tj. okres 12, 24 bądź 48 miesięcy. Wskutek zakupu abonamentu medycznego oferowanego przez Spółkę, konsument uzyskuje dostęp do placówek medycznych. Ich wykaz (ilość, rodzaj, położenie, etc.) może być jednym z głównych czynników wpływających na jego decyzję co do zawarcia Umowy. Zawierając ją, konsument godzi się na warunki, jakie obowiązują go w chwili jej podpisywania. W ocenie Prezesa Urzędu, zmiana w wykazie placówek Partnerów Medycznych jest zmianą Umowy, która powinna skutkować możliwością rozwiązania Umowy przez konsumenta.

Należy mieć bowiem na uwadze fakt, iż oferta Spółki skierowana jest przede wszystkim do osób starszych (na co wskazują nazwy zawartych w ofercie Spółki pakietów: Abonament Zdrowy Senior Plus, Abonament Zdrowy Senior Premium oraz wiek jej kontrahentów), które ze względu na predyspozycje fizyczne, tj. pogarszający się stan zdrowia, mogą mieć trudności ze swobodnym przemieszczaniem się.

W świetle powyższego niewykluczone zatem, że ze względu na niewielką odległość do danej placówki medycznej, czy dobre połączenie komunikacyjne, konsument uzna ofertę Spółki za szczególnie atrakcyjną i w konsekwencji zdecyduje się na zawarcie umowy. Tym samym usunięcie w przyszłości takiej placówki z wykazu Partnerów Medycznych może w praktyce uniemożliwiać lub utrudniać korzystanie z zakupionego pakietu medycznego.

Ponadto należy wskazać, że postanowienie § 2 ust. 3 Umowy nie nakłada na Spółkę obowiązku informowania konsumentów o zachodzących zmianach. W konsekwencji, konsument nie uzyskuje rzetelnej informacji na temat warunków aktualnie go obowiązujących i może być narażony na mitręgę czasu związaną z dotarciem do placówki, z której usług może już nie skorzystać. Zgodnie z informacją zawartą w OWU, „Aktualny wykaz Placówek Współpracujących dostępny jest na stronie internetowej www.cmsf.pl oraz pod numerem telefonu 792742267”. Jak ustalono w toku postępowania, ww. strona jest niedostępna od lutego 2018 r., a komunikat jaki konsument otrzymuje po wybraniu wskazanego numeru telefonu brzmi: „Przepraszamy nie ma takiego numeru”. Tymczasem

⁷ Wyrok SN z 11 października 2007 r., sygn. akt III SK 19/07, LEX nr 496411.

umowy zawarte na podstawie analizowanych wzorców umów będą obowiązywały jeszcze nawet przez okres 2-3 lat. W ocenie Prezesa Urzędu, brak w Umowie postanowienia nakładającego obowiązek informowania kontrahentów o zmianie w wykazie placówek Partnerów Medycznych przy jednoczesnym uznaniu, że wprowadzenie ich nie stanowi zmiany umowy, jest dla konsumentów niekorzystne i uniemożliwia bądź utrudnia korzystanie z umowy. W takiej sytuacji Spółka powinna uzyskać akceptację konsumenta i umożliwić mu stosowną reakcję w przypadku uznania proponowanych zmian za niekorzystne. Niewykluczone, że wówczas konsument - gdyby otrzymał taką możliwość - nie wyraziłby zgody na zmianę warunków Umowy i tym samym odmówiłby jej aneksowania. Wtedy jednak nie ponosiłby konsekwencji finansowych zmian, na które nie miał wpływu. Zastosowanie przytoczonego powyżej postanowienia przewiduje wyłącznie dla kontrahenta konsumenta jednostronne uprawnienie do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia (art. 385³ pkt 19 k.c.).

Tym samym ww. postanowienie wprowadza dysproporcje praw i obowiązków stron umowy na niekorzyść konsumentów, co oznacza że rażąco narusza ich interesy. W świetle powyższego postanowienie należy uznać za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Mając na względzie ww. okoliczności, należało orzec, jak w pkt I.A.1. sentencji decyzji.

Ad punktu I.A.2. sentencji decyzji.

Postanowienie o treści: „(...) Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Świadczeniodawca nadal zobowiązany będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Abonamencie medycznym a Świadczeniobiorca zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości 1/12 ceny pakietu... PLN na wskazany przez świadczeniodawcę numer rachunku bankowego.”

Jak już wyżej stwierdzono, Spółka zawiera umowy na czas określony tzn. rok, dwa i cztery lata (czyli 12, 24 i 48 miesięcy). Z przytoczonego postanowienia wynika, że są one automatycznie przedłużane na czas nieoznaczony, jeśli żadna ze stron umowy nie wypowie jej co najmniej na 3 miesiące przed upływem czasu, na jaki ją zawarto.

Umowy zawierane przez konsumentów mają charakter cywilnoprawny, których cechą jest równowaga praw i obowiązków stron. W praktyce jednak, ze względu na poziom wiedzy, pozycję ekonomiczną i świadomość prawną, konsumenci zawsze występują w roli tzw. słabszej strony umowy. Oferta Spółki jest adresowana głównie do osób starszych „w przedziale wiekowym 60-75 lat” [powyżej 60 roku życia znajduje się (tajemnica przedsiębiorstwa) % konsumentów, z którymi zawarto umowy, a prawie (tajemnica przedsiębiorstwa) % stanowią konsumenci powyżej 70 roku życia], którzy często nie posiadają wystarczającej wiedzy o przysługujących im uprawnieniach, wynikających z odpowiednich aktów prawnych. Z doświadczenia życiowego wynika, że jest to grupa konsumentów szczególnie wrażliwa, narażona na negatywne oddziaływanie przedsiębiorców, oferujących sprzedaż towarów czy usług.

W ocenie Prezesa Urzędu obciążanie konsumenta obowiązkiem podejmowania działań mających na celu niedopuszczenie do automatycznego przekształcenia zawartej umowy w umowę na czas nieoznaczony, tj. złożenia dodatkowego oświadczenia, celem uniknięcia związania go kolejną umową, nie znajduje uzasadnienia mając na względzie charakter tego typu umów zawieranych na czas oznaczony.

W tym miejscu należy podkreślić, że umowa dotycząca świadczenia usług medycznych, z których korzystanie przez konsumenta, w okresie jej obowiązywania, jest hipotetyczne, nie może być porównywana z umowami zawieranymi z przedsiębiorcami

telekomunikacyjnymi lub dostawcami np. energii elektrycznej. Z perspektywy życia codziennego nie występuje tu bowiem czynnik niezbędności korzystania z tego rodzaju usług.

W wydawanych wcześniej decyzjach (np. DDK 6/2014), Prezes Urzędu uznawał, że umowa na czas oznaczony nie musi bezwzględnie ulegać rozwiązaniu z końcem okresu na jaki została zawarta. *„Dopuszczalne jest bowiem automatyczne jej przedłużenie w umowę na czas nieoznaczony na podstawie stosownych postanowień umowy, jeżeli konsument nie złoży przeciwnego oświadczenia, pod warunkiem jednak przekazania konsumentowi informacji o automatycznym przedłużeniu umowy nie tylko przy zawieraniu umowy, lecz także w okresie poprzedzającym termin na złożenie ww. oświadczenia”*.

Praktyka taka nie była uznawana za niedozwoloną w przypadku, kiedy rozwiązanie umowy zawartej na czas nieoznaczony, nie pociągało za sobą konsekwencji finansowych dla konsumenta (np. obowiązku zwrotu ulgi przyznanej przy zawieraniu umowy).

Inaczej jest w niniejszej sprawie, kiedy automatyczne przedłużenie umowy może generować dodatkowe, wysokie zobowiązania po stronie konsumentów. Zgodnie z zacytowanym powyżej postanowieniem, konsumenci, którzy zawarli umowy na okres dłuższy niż rok, tj. 2 lub 4 lata, po przedłużeniu umowy, ponosić będą miesięcznie koszty znacznie przewyższające wysokość opłaty przypadającej wcześniej za miesiąc świadczonych przez Spółkę usług (np. koszty przypadające na jeden miesiąc, w przypadku umowy zawartej na 2 lata, gdy abonament kosztuje 3600, wynoszą $3600/24=150$ zł, ale po przedłużeniu umowy opłata wzrośnie do 300 zł, $3600/12=300$ zł). Ponoszenie dwu lub czterokrotnie wyższych opłat narusza ich interesy ekonomiczne. Tak wysoki wzrost opłat miesięcznych za możliwość skorzystania z usług organizowanych przez Spółkę, nie znajduje uzasadnienia w kosztach przez nią ponoszonych. W czasie trwania umowy może się bowiem zdarzyć, że konsumenci w ogóle z tych usług nie skorzystają.

Spółka zamieszczając je w umowie, jednocześnie nie podaje, w jaki sposób przedłużona umowa może zostać wypowiedziana. Tymczasem taki obowiązek nakłada na nią art. 8 pkt 7 i art. 12 pkt 16 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U z 2019 r. poz. 134 teks jedn.).

W ocenie Prezesa Urzędu, zamieszczając ww. postanowienie oraz nie informując konsumentów o sposobie wypowiedzenia przedłużonej umowy, Spółka zmierza do wywołania u nich przekonania, że umowy tej nie można wypowiedzieć. Tymczasem nie tylko przepis prawa, ale także dobry obyczaj wymaga, aby konsumenci zostali poinformowani o przysługujących im uprawnieniach, zwłaszcza w sytuacji, kiedy „nowa” umowa nakłada na nich wyższe opłaty.

Podnieść trzeba, że konsument rozważający podpisanie umowy na czas określony, kończący się za dwa lub cztery lata, nie zastanawia się nad sposobem jej rozwiązania, ale jest skoncentrowany na wyborze okresu jej obowiązywania i wysokości kosztów. Dlatego nakładanie na niego obowiązku podjęcia aktywności - w zakresie wypowiedzenia Umowy przed zakończeniem czasu jej obowiązywania, może prowadzić do sytuacji, w której Umowa będzie wiązała konsumenta wbrew jego woli. Konsument musi bowiem pamiętać o tym, aby w terminie przed upływem 21 miesięcy od zawarcia umowy na 2 lata lub 45 miesięcy od zawarcia umowy na 4 lata, ją wypowiedzieć.

Spółka, przedmiotowym postanowieniem, wykorzystując silniejszą pozycję przedsiębiorcy, będącego twórcą wzorca, przewiduje rozwiązanie, które w oczywisty sposób realizuje jej interes (przedłużenie obowiązywania umowy), jednocześnie w rażący sposób narusza interesy konsumenta, który może zostać zmuszony do kontynuacji realizacji Umowy. Postanowienie § 4 ust. 2 Umowy stwarza przy tym określone niedogodności dla konsumenta (konieczność złożenia dodatkowego oświadczenia w niekorzystnym - odległym terminie), mogące rodzić na przyszłość niekorzystne dla niego skutki (dalsze związanie umową i obowiązek comiesięcznego uiszczania dwu- lub czterokrotnie wyższego wynagrodzenia). Wskutek stosowania kwestionowanego postanowienia sytuacja konsumenta kształtuje się gorzej, aniżeli w przypadku, gdyby umowa zawarta na czas oznaczony wygasła z upływem wskazanego w niej terminu, bez

potrzeby podejmowania przez strony jakichkolwiek dodatkowych działań.⁸ Zatem postanowienie § 4 ust. 2 Umowy w rażący sposób narusza interesy konsumenta i pozostaje w sprzeczności z dobrymi obyczajami. Tym samym stanowi klauzulę abuzywną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w pkt I.A.2 sentencji decyzji.

Ad punktu I.A.3. sentencji decyzji.

„Pacjent nie może wypowiedzieć umowy bez ważnej przyczyny”. (postanowienie § 4 ust. 3 Umowy).

W ocenie Prezesa Urzędu, konsument powinien móc wypowiedzieć umowę w każdym momencie jej trwania z przyczyn, które w jego ocenie powodują, że przestaje być zainteresowany ofertą Spółki. Przykładowo, w kontekście uzasadnienia zarzutu A1, ważną przyczynę dla konsumenta, przesądzającą o wypowiedzeniu przez niego Umowy, może stanowić zmiana w wykazie placówek Partnerów Medycznych. W konsekwencji zastosowania tej klauzuli, konsument zostaje pozbawiony możliwości wypowiedzenia umowy bez ważnej przyczyny, podczas gdy analogiczne ograniczenie nie zostało nałożone na Spółkę. We wzorcu umowy brak jest bowiem postanowień, które ograniczałyby możliwość wypowiedzenia Umowy przez Spółkę. W przytoczonym postanowieniu Spółka podaje, że pacjent może wypowiedzieć umowę z ważnej przyczyny. Postanowieniem tym teoretycznie zakłada więc możliwość wypowiedzenia przez konsumenta umowy, ale tylko w przypadku istnienia ważnych przyczyn. Jednocześnie w umowie brak określenia, jakie przyczyny będą uznane za ważne. Wprowadzenie do umowy tego sformułowania, daje Spółce uprawnienie do określenia, co jest taką przyczyną. Tym samym Spółka ma pełną swobodę decydowania, czy pacjent może rozwiązać umowę, czy też nie. Ponadto, zwrot „ważna przyczyna” jest ogólny i w ukryty sposób wprowadza istotne ograniczenie prawa do wypowiedzenia umowy. W ocenie Prezesa Urzędu tak sformułowane postanowienie jedynie pozornie umożliwia konsumentowi rozwiązanie umowy w dowolnym czasie. Takim postanowieniem Spółka przyznaje sobie prawo także do dokonywania interpretacji umowy: przyczyny rozwiązania umowy uznane przez konsumenta za ważne, wcale nie muszą być za takie uznane przez Spółkę. W sytuacji gdy Spółka nie uzna „ważności” przyczyn wypowiedzenia, dochodzi do stanu, w którym pacjent jest *de facto* pozbawiony możliwości wypowiedzenia umowy. Tym samym, na skutek zastosowania tego postanowienia, może dojść do stanu, o jakim mowa w art. 385³ pkt 14 k.c. Zgodnie z tym przepisem, niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które pozbawiają wyłącznie konsumenta uprawnienia do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia.

Postanowienie to zatem można uznać za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1, w związku z art. 385³ pkt 9 k.c., który za abuzywne uznaje postanowienia przyznające kontrahentowi konsumenta uprawnienia do dokonywania wiążącej interpretacji umowy. Jednocześnie, w świetle powyższego, może wypełniać przesłanki art. 385³ pkt 14 k.c. Na skutek tak sformułowanego postanowienia wzorca, Spółka gwarantuje sobie prawo dowolnego decydowania, czy konsument ma powód do wypowiedzenia umowy. W sytuacji zaś, gdy uzna, że podana przez konsumenta przyczyna ważną nie jest, może wypowiedzenia nie uznać, pozbawiając go *de facto* tego prawa.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w pkt I.A.3. sentencji decyzji.

Ad punktu I.A.4. Sentencji decyzji.

⁸ Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2013 r. (sygn. akt VI A Ca 416/13).

Postanowienie o treści: „W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust 1 powyżej przed upływem okresu wskazanego w umowie CMSF przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 dni od dnia rozwiązania umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez CMSF czynnościom składającym się na świadczenie. 5. W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust. 1 CMSF przysługuje roszczenie o zapłatę kary umownej w wysokości 1800 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, w wysokości 1500 zł w II roku. W wysokości 1300 zł w III roku, w wysokości 800 zł w IV roku trwania umowy”.

Postanowienie to dotyczy przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta umowy w sytuacji opisanej w ust. 1, tj. określającym, na jaki okres umowa zostaje zawarta (rok, dwa lub cztery).

W kwestionowanym postanowieniu Spółka przewiduje, że konsument wypowiedzający umowę przed upływem terminu jej obowiązywania, powinien ponieść dodatkową opłatę za wykorzystane usługi oraz zapłacić karę umowną.

Co więcej, Spółka przewiduje pobieranie powyższych opłat i kar bez względu na to, w jakiej wysokości pobrała już od konsumentów wynagrodzenie za sprzedany pakiet medyczny. Tymczasem w przypadku rozwiązania umowy przez konsumenta, który zapłacił za pakiet wraz z zawarciem umowy, Spółka nie ponosi żadnej szkody. Ustalona przez nią cena pakietu przewiduje możliwość korzystania z usług medycznych w pełnym zakresie do końca trwania umowy, a więc w okresie dłuższym, niż okres jaki upłynął do wypowiedzenia umowy. Podnieść należy, że przytoczone postanowienie może być także krzywdzące dla konsumentów, którzy do czasu wypowiedzenia umowy, zapłacili Spółce wprawdzie „niepełną” kwotę opłaty za pakiet medyczny, ale znacznie przewyższającą koszty poniesione przez Spółkę w związku z organizacją i wykonaniem usług, z których konsument skorzystał do czasu wypowiedzenia umowy. Zdaniem Prezesa Urzędu, przyznane sobie przez Spółkę, w takich przypadkach, prawo do pobrania ponownej opłaty za wykonane usługi oraz dodatkowej kary umownej nie jest niczym uzasadnione.

Pobieranie opłat, o których mowa w ww. postanowieniu, byłoby uzasadnione wyłącznie w sytuacji, gdy koszt świadczenia i organizacji usług, z których skorzystał konsument do dnia wypowiedzenia umowy przewyższałby kwotę wniesionych przez niego opłat za nabyty pakiet. Ponadto, wysokość kary umownej ustalona przez Spółkę może być uznana za zbyt wygórowaną. Przykładowo: zgodnie z przytoczonym zapisem Spółka mogłaby pobrać od konsumenta, który zawarł umowę na rok, karę wynoszącą 50% wartości rocznego pakietu nawet w przypadku wypowiedzenia przez niego umowy po tygodniu jej obowiązywania. Co więcej, zastrzegła bardzo krótki okres na jej zapłatę, co - pamiętając o wieku jej kontrahentów - w przypadku niektórych seniorów może być nie do spełnienia. Podkreślić przy tym również należy, iż Spółka nie przewidziała w stosunku do siebie żadnych kar w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Treść umowy nie zawiera regulacji na wypadek nienależytego wykonania umowy przez Spółkę i możliwości obciążenia jej przez konsumenta karą umowną. Oznacza to, że dysproporcja wzajemnych praw i obowiązków wynikających z umowy jest spotęgowana.

W opinii Prezesa Urzędu ww. postanowienie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów, w rozumieniu art. 385¹ § 1, w zw. z art 385³ pkt 17 k.c., który stanowi, że niedozwolone jest postanowienie, które nakłada na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w pkt I.A.4. sentencji decyzji.

Ocena postanowienia stosowanego przez przedsiębiorcę we wzorcu umowy pod nazwą „OGÓLNE WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG ZDROWOTNYCH” (OWU)

Ad punktu I.B.

Postanowienia o treści: „3. Spółka zastrzega sobie prawo do zmiany Placówek Współpracujących w trakcie obowiązywania Umowy z poniżej przedstawionych powodów: a) rozwiązanie umowy z Placówką Współpracującą,(...). 4. Aktualny wykaz Placówek Współpracujących dostępny jest na stronie internetowej www.cmsf.pl oraz pod numerem telefonu 792742267.”

Analizowane postanowienia umowne zawarte są w OWU, stanowiących załącznik do umów zawieranych przez Spółkę na czas oznaczony. Cechą takich umów powinna być trwałość i niezmienność w okresie obowiązywania. Pierwszym przytoczonym postanowieniem, Spółka przyznała sobie natomiast prawo do jednostronnej zmiany istotnego, zdaniem Prezesa Urzędu, warunku umowy. Konsument decydujący się na zakup pakietu medycznego np. ze względu na usytuowanie placówki medycznej w dogodnym dla nich miejscu (np. blisko miejsca zamieszkania), po zerwaniu z nią współpracy (np. z powodu likwidacji) mogą nie być zainteresowani korzystaniem z usług medycznych w innym, odległym miejscu. Powodem mogą być nie tylko względy ekonomiczne, tj. większe koszty dojazdu, ale również dłuższy czas dotarcia do placówki medycznej, wymagający korzystania przez osoby starsze (do których kierowana jest głównie oferta Spółki) z opieki i pomocy osób trzecich. Należy też podnieść, że rozwiązanie umowy przez Spółkę z jedyną placówką świadczącą dla niej określony typ usług (np. rezonans magnetyczny, porada u lekarza neurologa) może pozbawiać konsumenta możliwości wykonania tego badania w ramach podpisanej z nią umowy.

Prezes Urzędu ma świadomość, że mogą wystąpić sytuacje, w których zerwanie współpracy z Placówką Współpracującą nie zależy od Spółki np. likwidacja Placówki Współpracującej lub wykreślenie jej z Rejestru placówek medycznych. W jego ocenie o każdym przypadku zmiany listy Placówek Współpracujących, Spółka powinna poinformować konsumentów i przyznać im prawo do bezkosztowego rozwiązania umowy w razie, gdyby taką zmianę uznali za niekorzystną. Spółka takiego prawa nie przyznaje, a dodatkowo, w stosowanym wzorcu umowy, zawiera kwestionowane postanowienia, zgodnie z którymi konsumenci, wypowiadając umowę przed upływem terminu na jaki została zawarta, muszą ponieść dodatkowe opłaty (kary umowne) - patrz pkt I A.4. osnowy decyzji. Spółka nie powinna również przerzucać na konsumentów obowiązku ustalania, w jakich placówkach mogą korzystać z usług w ramach wykupionych pakietów, zwłaszcza w przypadku kiedy pozyskanie tych informacji w sposób podany przez Spółkę jest niemożliwe. Jak ustalono w toku postępowania, strona internetowa, na której zgodnie z OWU powinien znajdować się wykaz Placówek Współpracujących, jest niedostępna od lutego 2018 r., a komunikat jaki konsument otrzymuje po wybraniu numeru telefonu pod którym takie informacje można uzyskać brzmi: „Przepraszamy nie ma takiego numeru”. Dlatego w opinii Prezesa Urzędu, ww. postanowienia są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumentów. W wyniku ich realizacji, konsumenci mogą bowiem utracić prawo do korzystania z niektórych usług oferowanych im w chwili nabywania pakietów medycznych, ponosić koszty zakupu usług, których firmy współpracujące ze Spółką już nie świadczą, ponosić koszty dojazdu do nowych, odległych placówek oraz być narażonymi na niewygodę i mitręgę czasu w związku z korzystaniem z usług w tych odległych placówkach medycznych.

Konsekwencją powyższego jest uznanie, że zakwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny. Wobec tego muszą być uznane za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w pkt I.B. sentencji decyzji.

Ad II. Wykonanie obowiązku, o którym mowa w pkt II sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 23b ust. 1 uokik, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a ww. ustawy. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu, w decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do:

- 1) poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorców, o których mowa w ust. 1, o uznaniu za niedozwolone postanowień tego wzorca - w sposób określony w decyzji;
- 2) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

Konsumenci, którzy zawarli z CMSE umowy, w oparciu o wzorce umów, których postanowienia zostały zakwestionowane w pkt. I sentencji decyzji, ponoszą skutki zawarcia tych umów. Dlatego Prezes Urzędu, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, nałożył na CMSE środek usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych, określonych w punkcie I sentencji decyzji w postaci **obowiązku** skierowania listem poleconym - za zwrotnym potwierdzeniem odbioru - w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się decyzji, informacji - **do wszystkich konsumentów, którzy podpisali umowy na podstawie wzorców wskazanych w punkcie pierwszym decyzji - wg wzoru określonego w pkt. II sentencji decyzji.**

Nałożenie na Spółkę ww. obowiązku, ma na celu poinformowanie konsumentów, iż Prezes Urzędu wydał tę decyzję. Uświadomi im również, że zanegowane w decyzji postanowienia, zawarte w podpisanych przez nich umowach są bezskuteczne, co powoduje, że nie są zobowiązani do realizacji obowiązków wynikających z tych postanowień.

Ad III. Kara pieniężna za stosowanie niedozwolonych postanowień umownych opisanych w pkt I sentencji decyzji.

W pkt III sentencji decyzji, Prezes Urzędu nałożył na CMSE kary pieniężne na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 3a uokik. Z przepisu art. 106 ust. 1 uokik wynika, że kara pieniężna za naruszenie zakazu określonego w art. 23a ustawy, ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu.

W tej sprawie uznał za zasadne skorzystanie z przysługującego mu na mocy przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uprawnienia do nałożenia pięciu kar pieniężnych za stosowanie niedozwolonych klauzul umownych, o których mowa w pkt I sentencji decyzji.

Zasady kalkulacji kary

Ustalenie wysokości kary pieniężnej ma charakter wieloetapowy. Ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej należy uwzględnić w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 uokik). Na tej podstawie ustalona zostaje **kwota bazowa**. W dalszej kolejności należy rozważyć - stosowanie do art. 111 ust. 2 uokik - czy w sprawie występują okoliczności obciążające i łagodzące oraz jaki powinny mieć wpływ na wysokość kary.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 uokik, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 23a ustawy. Art. 106 ust. 3 ww. ustawy, wskazujący sposób obliczania obrotu, przewiduje m.in. w pkt 3, że obrót oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat - w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości. Art. 106 ust. 5 ustawy stanowi przy tym, że w przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 uwzględnia średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary. Z kolei art. 106 ust. 6 ustawy przewiduje, że w przypadku, gdy przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy obrót przedsiębiorcy obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro.

Z przesłanej przez Przedsiębiorcę informacji o wysokości uzyskanego przychodu za 2018 r. wynika, że we wskazanym roku uzyskał on łączny przychód na kwotę (tajemnica przedsiębiorstwa) zł, co uwzględniając średni kurs euro ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2018 r., tj. 4,3 zł, stanowi po zaokrągleniu (tajemnica przedsiębiorstwa) euro (stosownie do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary). Obrót Przedsiębiorcy w 2018 r. jest więc wyższy niż 100.000 euro, co uzasadnia zastosowanie przy nałożeniu na Przedsiębiorcę kar pieniężnych art. 106 ust. 1 ustawy, bez odniesienia do szczegółowych zasad ustalania wysokości kary przewidzianych w ust. 5 i 6 tego przepisu.

Podstawę obliczenia wysokości kar w tym postępowaniu, stanowi potwierdzony rachunkiem zysków i strat obrót Spółki osiągnięty w 2018 r., który wyniósł (tajemnica przedsiębiorstwa) zł [słownie: (tajemnica przedsiębiorstwa)] vide: k. 176 akt adm. Maksymalny wymiar kary, jaką można nałożyć na Spółkę za każdą ze stosowanych przez nią niedozwolonych klauzul, wynosi (tajemnica przedsiębiorstwa) zł tj. 10% obrotu osiągniętego przez CME w 2018 r.

Okoliczności naruszenia przepisów

Zdaniem Prezesa UOKiK, okoliczności niniejszej sprawy, przede wszystkim charakter stosowanych przez Spółkę klauzul i negatywne skutki w sferze ekonomicznych i pozaekonomicznych interesów konsumentów, jakie mogą one wywołać, wskazują na celowość zastosowania tego środka represji. Należy zwrócić uwagę, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów te okoliczności, które Prezes Urzędu ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. W ocenie Prezesa UOKiK, zasadnym jest wymierzenie kary pieniężnej z uwagi na cel prewencyjny, jak również cel represyjny. Należy mieć na względzie okoliczność, iż stosowanie zakwestionowanych postanowień dotyczyło wzorców umów, na podstawie których zawierano umowy głównie z seniorami, którzy często nie posiadają wystarczającej wiedzy o przysługujących im uprawnieniach, wynikających z odpowiednich aktów prawnych. Z doświadczenia życiowego wynika, że jest to grupa konsumentów szczególnie wrażliwa, narażona na negatywne oddziaływanie Spółek, oferujących sprzedaż usług medycznych. Nałożenie kar

pieniężnych służyć będzie zatem jako środek odstraszaający Spółkę od stosowania podobnych działań w przyszłości (prewencja indywidualna). Kary pieniężne spełnią również funkcję represyjną, to znaczy stanowić będą dolegliwość dla Strony postępowania uzasadnioną stwierdzeniem naruszenia interesów konsumentów.

Rozstrzygnięcie o karach ma również być sygnałem dla innych profesjonalnych uczestników rynku świadczących podobne usługi, że tego typu działania będą oceniane jako naganne (prewencja ogólna).

Umyślność i nieumyślność działania przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 106 ust. 1 uokik, kara pieniężna może być nałożona w przypadku, gdy do naruszenia przepisów tej ustawy doszło co najmniej nieumyślnie. Ustawa dopuszcza zatem możliwość uznania, iż naruszenie przepisów ustawy może być dokonane nie tylko nieumyślnie, ale także umyślnie.

Jak wynika z orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2011r., sygn. akt III SK 45/10, *Sąd rozpoznający sprawę z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu nakładającej karę pieniężną winien rozstrzygnąć, w oparciu o ustalone w sprawie okoliczności faktyczne, czy naruszenie przepisów ustawy było „zawinione”, to jest czy przedsiębiorca miał świadomość, że swoim zachowaniem narusza zakaz praktyk ograniczających konkurencję, lub czy jako profesjonalny uczestnik obrotu mógł (powinien był) taką świadomość mieć.* Chodzi zatem o ustalenie świadomości naganności swojego zachowania przez przedsiębiorcę lub też ustalenie powinności posiadania takiej świadomości.

Z orzeczenia SOKiK z dnia 3 czerwca 2011r. w sprawie XVII AmA 23/10 wynika z kolei, że: (...) *przy ustaleniu winy umyślnej, należało udowodnić powodowi zamiar stosowania w obrocie niedozwolonych postanowień umownych, (...).* Z powyższych orzeczeń można zatem wysnuć wniosek, iż by móc zarzucić przedsiębiorcy umyślność działania w zakresie stosowania klauzul niedozwolonych, musi on mieć świadomość, iż dana klauzula jest niedozwolona lub taką świadomość mieć powinien oraz mieć zamiar stosowania takiej klauzuli we własnym wzorcu. Konieczność brania pod uwagę przestanki umyślności bądź nieumyślności w przypadku stosowania kar pieniężnych wynika bezpośrednio z art. 106 ust. 1 uokik. Z tego względu nakładając karę pieniężną (za stosowanie każdego z niedozwolonych postanowień), Prezes Urzędu uwzględnił całokształt okoliczności sprawy, które wskazywać mogą na umyślny charakter naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu stosowania we wzorcach umów postanowień niedozwolonych. I tak, należy wskazać, że negowane w niniejszej decyzji postanowienia zamieszczono w szczególnym rodzaju umowy - umowy sprzedaży pakietów medycznych. Oferta Spółki skierowana jest do konsumentów w podeszłym wieku, z różnego rodzaju dolegliwościami i problemami zdrowotnymi, zainteresowanych korzystaniem z opieki medycznej poza systemem publicznej opieki zdrowotnej NFZ. W postępowaniu ustalono, że ponad (tajemnica przedsiębiorstwa) % umów, Spółka zawarła z osobami powyżej 60 roku życia. Osoby starsze charakteryzują się mniejszym niż przeciętny stopniem poinformowania, uwagi i ostrożności przy podejmowaniu decyzji dotyczącej umowy i nie mają należytego rozeznania przy ocenie działań przedsiębiorcy i skutków z nich wynikających. Łatwiej można wprowadzić je w błąd, są bardziej podatne na stosowany wobec nich agresywny nacisk, efektem którego są pochopnie podejmowane, niekorzystne dla nich decyzje. W ocenie Prezesa Urzędu, spółka świadomie dążyła do postanowienia konsumenta w gorszej pozycji poprzez zamieszczenie we wzorcach umowy kwestionowanych postanowień. W okolicznościach niniejszej sprawy trudno przyjąć, by przedsiębiorca nie zdawał sobie sprawy z ewidentnie negatywnych dla konsumentów skutków stosowanych przez siebie postanowień umownych.

Mając na względzie powyższe Prezes Urzędu uznał, że obecnie rozważanemu działaniu przedsiębiorcy należy przypisać cechę umyślności.

Co więcej, Prezes Urzędu ustalił, że Spółka oferowała zawarcie umów z konsumentami nie informując o ich o handlowym charakterze organizowanych przez nią spotkań, jej pracownicy wywierali nacisk na konsumentów, ponaglali ich, przekazywali niesprawdzone informacje o złym stanie zdrowia i uniemożliwiali zapoznanie się z treścią umowy przed jej podpisaniem⁹.

W ocenie Prezesa Urzędu umieszczenie we wzorcu umów klauzul niedozwolonych stanowiło jeden z elementów działań nakierowanych na osiągnięcie łatwego zysku kosztem konsumentów, mających prowadzić do zminimalizowania ryzyka odstąpienia od zawartej ze Spółką umowy i wprowadzenia dezinformacji konsumentów, co do posiadanych przez nich praw i obowiązków. Dla realizacji tych celów Spółka wykorzystwała swoją silniejszą pozycję, jako twórca wzorca, przewidując w nim rozwiązania, które w oczywisty sposób realizują jej interes, jednocześnie w rażący sposób naruszają interesy konsumenta. Tym bardziej zatem działania Spółki należy uznać za umyślne.

W związku z powyższym przy ustalaniu wysokości każdej z pięciu kar, Prezes Urzędu uznał, że naruszenie przez Spółkę zakazu z art. 23a miało charakter umyślny.

Upřednie naruszenie

Należy wskazać, że zgodnie z przepisem art. 111 ust. 1 uokik, Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, uwzględnia m.in. upřednie naruszenie przepisów ustawy. Dotychczas Prezes UOKiK nie prowadził postępowania przeciwko CMSE, a więc nie wystąpiła przestępka upředniego naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Okres trwania naruszenia

Okolicznościami naruszenia, na które należy zwrócić uwagę są długotrwałość i stosowanie niedozwolonych postanowień w sposób systemowy.

W trakcie prowadzonego postępowania Spółka przedstawiła analizowane wzorce umów jako jedyne jakie stosowała. Używała ich co najmniej od września 2017 r. do chwili obecnej, a więc przez ponad półtora roku. Okres stosowania ww. klauzuli należy zatem ocenić jako długotrwały.

Stopień i skutki naruszenia (z uwzględnieniem natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy będącej przedmiotem naruszenia i specyfiki rynku)

Przy ustaleniu kwoty bazowej należy rozważyć wagę omawianego naruszenia, która również winna być ustalana przez pryzmat szkodliwości danego naruszenia oraz skutków, które powoduje. W ocenie Prezesa UOKiK, nie ma wątpliwości, że stosowanie klauzul niedozwolonych we wzorcach umów o których mowa w pkt I sentencji decyzji jest przejawem nierównorzędnego traktowania konsumentów.

Wskazać w tym miejscu należy, że Spółka kierowała swą ofertę głównie do osób w wieku emerytalnym, dla których zakup pakietów medycznych (w cenie od 3600- 13000 zł) często odbywał się kosztem dużego uszczerbienia oszczędności ich życia.

Nadmienić należy, iż były to osoby z racji wieku podatne na informacje przekazywane w trakcie procesu sprzedażowego, dotyczącego produktu mającego poprawić jakość ich życia (łatwy dostęp do opieki medycznej i poprawa stanu zdrowia).

Oceniając stopień naruszenia dobrych obyczajów należy pamiętać, że do podpisania umów przez konsumentów, w oparciu o ww. wzorce umów, dochodziło na organizowanych przez CMSE spotkaniach, a zapraszani konsumenci nie byli informowani o handlowym celu spotkań. Zaskoczenie prezentowaną ofertą sprzedażową pozbawiało ich możliwości porównania jej z innymi dostępnymi na rynku ofertami. W konsekwencji

⁹ Działania Spółki zostały zakwestionowane także w decyzji RWR 5/2019.

wpływało to na podejmowanie decyzji o związaniu się ze Spółką umową sprzedaży pakietu medycznego, która w innych warunkach nie została zawarta.

W tym miejscu trzeba wskazać, iż klauzule były stosowane w stosunku do każdego konsumenta, który zdecydował się na zakup pakietu medycznego oferowanego przez Spółkę, co najmniej od września 2017 r. do chwili obecnej.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż skutki stosowania kwestionowanych postanowień są znaczne.

Wyliczenie kwoty bazowej kary

W ocenie Prezesa Urzędu, ww. okoliczności przesądzają o ustaleniu kwoty bazowej do wyliczenia kary, za każdą z negowanych w decyzji klauzul, na poziomie (tajemnica przedsiębiorstwa) % obrotu osiągniętego przez Spółkę w 2018 r., tj. (tajemnica przedsiębiorstwa) zł.

Okoliczności łagodzące i obciążające

Po ustaleniu kwoty bazowej należy rozważyć wystąpienie okoliczności łagodzących i obciążających, które mają wpływ na wysokość kary (art. 111 ust. 2 uokik).

Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 w zw. z pkt. 1 uokik, **okolicznościami łagodzącymi** w przypadku naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem UOKiK w toku postępowania.

Prezes UOKiK, kalkulując karę pieniężną, **nie znalazł okoliczności łagodzących, które miałyby wpływ na wysokość kary pieniężnej.**

Zgodnie z art. 111 ust. 4 pkt 2 w zw. z pkt. 1 uokik, **okolicznościami obciążającymi** w przypadku naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów są: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszenia, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia, umyślność naruszenia.

Z powodu uznania, że stosowanie niedozwolonych postanowień wzorców umów miało w przypadku CMSE charakter umyślny kwotę bazową, w przypadku każdej z nakładanych kar postanowiono podnieść o 50%.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.A.1. sentencji decyzji.

W decyzji udowodniono, że wykaz placówek medycznych, do których konsument uzyskuje dostęp wskutek zakupu abonamentu medycznego oferowanego przez Spółkę może być jednym z głównych czynników wpływających na jego decyzję co do zawarcia ze Spółką Umowy. Zamieszczenie postanowienia, o którym mowa w pkt I.A.1 sentencji, może być powodem niekorzystnych, z punktu widzenia konsumentów, zmian w wykazie placówek, z których usług są uprawnieni korzystać i znacznie ograniczyć lub uniemożliwić korzystanie z tych usług.

Biorąc pod uwagę powyższe, za praktykę opisaną w pkt I.A.1. sentencji decyzji Prezes Urzędu, po uwzględnieniu umyślności tego działania, nałożył na CMSE karę w wysokości **114320 zł**, co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa) % obrotu osiągniętego przez Spółkę w 2018 r.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.A.2. sentencji decyzji.

W decyzji udowodniono, że stosując postanowienie przytoczone w punkcie I.A.2. sentencji decyzji Spółka wykorzystując silniejszą pozycję przedsiębiorcy, będącego twórcą wzorca, przewiduje w nim rozwiązanie, które w oczywisty sposób realizuje jej interes (przedłużenie obowiązywania umowy), jednocześnie w rażący sposób naruszając interesy konsumenta, który wbrew własnej woli może zostać zmuszony do kontynuacji realizacji Umowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, za praktykę opisaną w pkt I.A.2. sentencji decyzji Prezes Urzędu, po uwzględnieniu umyślności tego działania, nałożył na CMSE karę w wysokości 114320 zł co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa) % obrotu osiągniętego przez Spółkę w 2018 r.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.A.3. sentencji decyzji.

W decyzji udowodniono, że postanowienie określone w punkcie I.A.3. sentencji, daje Spółce uprawnienie do dokonywania wiążącej interpretacji umowy. Stosując je Spółka gwarantuje sobie prawo dowolnego decydowania, czy konsument ma powód do wypowiedzenia umowy. W sytuacji zaś, gdy uzna, że podana przez konsumenta przyczyna ważną nie jest, może wypowiedzenia nie uznać, pozbawiając go tego prawa co do zasady.

Biorąc pod uwagę powyższe, za praktykę opisaną w pkt I.A.3. sentencji decyzji Prezes Urzędu, po uwzględnieniu umyślności tego działania, nałożył na CMSE karę w wysokości 114320 zł, co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa) % obrotu osiągniętego przez Spółkę w 2018 r.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.A.4. sentencji decyzji.

W kwestionowanym postanowieniu Spółka przewiduje, że konsument wypowiadający umowę przed upływem terminu jej obowiązywania powinien ponieść dodatkową opłatę za wykorzystane usługi oraz zapłacić karę umowną. Tymczasem w przypadku kiedy konsument dokonał pełnej zapłaty za pakiet przed podpisaniem umowy lub tuż po jej podpisaniu pobranie kary lub dodatkowej opłaty nie jest niczym uzasadnione. Łamie natomiast zasadę ekwiwalentności świadczeń i stanowi przykład wykorzystywania uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty i nierzetelnego traktowania partnerów umów w celu zapewnienia sobie nienależnych zysków.

Biorąc pod uwagę powyższe, za praktykę opisaną w pkt I.A.4. sentencji decyzji Prezes Urzędu, po uwzględnieniu umyślności tego działania, nałożył na CMSE karę w wysokości 114320 zł, co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa) % % obrotu osiągniętego przez Spółkę w 2018 r.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.B. sentencji decyzji.

W decyzji udowodniono, że postanowieniem przytoczonym w punkcie I.B.1. sentencji podobnie jak w przypadku postanowienia zawartego w pkt I.A.1. decyzji Spółka przyznała sobie prawo do jednostronnej zmiany istotnego warunku umowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, za praktykę opisaną w pkt I.B. sentencji decyzji Prezes Urzędu, po uwzględnieniu umyślności tego działania nałożył na CMSE karę w wysokości 114320 zł, co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa) % obrotu osiągniętego przez Spółkę w 2018 r.

Kary pieniężne w tej wysokości są, w ocenie Prezesa UOKiK, proporcjonalne do wagi i charakteru naruszeń stwierdzonych wobec CMSE. Kary w powyższej wysokości pozwolą zrealizować funkcję represyjną, tj. dolegliwość z tytułu stosowania klauzul abuzywnych, jak również funkcje prewencji indywidualnej i ogólnej (zniechęcania względem podejmowania podobnych naruszeń w przyszłości przez tego przedsiębiorcę,

jak i innych uczestników rynku, zwłaszcza uczestników rynku związanego ze świadczeniem usług medycznych).

Powyższe uzasadnia rozstrzygnięcie o karze pieniężnej zawarte w punkcie III decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik, kary pieniężne należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tej decyzji konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Ad IV. Koszty postępowania

Stosownie do art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

W punkcie I sentencji decyzji organ ochrony konkurencji i konsumentów w wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone stwierdził naruszenie przez CMSE przepisów ustawy (art. 23a uokik). Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 uokik, pozwalająca na obciążenie tego przedsiębiorcy kosztami przeprowadzonego postępowania, którymi są dla Prezesa Urzędu wydatki związane korespondencją prowadzoną w toku niniejszego postępowania. Nałożony obowiązek zwrotu kosztów znajduje uzasadnienie w tym, iż w toku postępowania Prezes Urzędu poniósł koszty korespondencji w wysokości 109,2 zł. (słownie: sto dziewięć złotych 20/100)

Koszty postępowania określone w pkt IV rozstrzygnięcia decyzji, Spółka obowiązana jest wpłacić w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt IV sentencji decyzji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1360, ze zm., dalej: Kpc) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu, pl. Strzelecki 25, 00-224 Wrocław, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 785), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wnioski o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 2, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego.

Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia w przedmiocie rygoru natychmiastowej wykonalności (pkt VI sentencji decyzji), stosownie do treści art. 108 § 2 zd. 2 k.p.a., w związku z art. 83 uokik, jak również stosownie do art. 81 ust. 5 uokik, w związku z art. 479³² Kpc, zażalenie na przedmiotowe postanowienie należy wnieść do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu, w terminie tygodniowym od daty doręczenia decyzji.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt VIII decyzji, na podstawie art. 264 § 2 k.p.a. w zw. z art. 83 i art. 81 ust. 5 uokik, w związku z 479³² § 1 i § 2 Kpc, Przedsiębiorcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlegają opłacie stałej w wysokości 500 zł.

Otrzymuje:

CMSE Sp. z o.o.
ul. Chłodna nr 64, lok 017
05-077 Warszawa